

Børne- og Ungehuset

Mælkebøtten

Årsredegørelse 2008

Mælkebøtten * Postboks 1335 * 3900 Nuuk * tlf +299 314114 * fax +299 314115

Børne-og Ungehuset Mælkebøtten Årsredegørelse 2008

Indholdsfortegnelse

Generelt

- Mælkebøtten, 3
- Formål – Målgruppe – Metode, 3
- Struktur og organisationen, 4

Specifikt

- Indhold i huset, 4
- Døgnafdelingen, 4
- Værkstederne, 5
- Evaluering, 7

Økonomi, 8

Fremtiden, 9

Mælkebøtten

Til marts har Børne- og ungehuset i Nuuk eksisteret i 3 år.

Formål

Børne- og ungehuset Mælkebøtten er et værested for børn og unge i Nuuk, og en kombination af et kreativt aktivitetscenter og et krisecenter for børn. Formålet er dels at forbedre vilkårene for omsorgssvigtede børn og unge for her igennem at forebygge yderligere omsorgssvigt, og dels at give **alle** børn i Nuuk gode og kreative stimuli og oplevelser i værestedet.

Nogle af de vigtigste mål i Mælkebøtten er at:

- Skabe mønsterbrydere
- Forebygge selvmord
- Forebygge seksuelt misbrug
- Forebygge kriminalitet blandt unge

Vi medvirker til at styrke børnene, så de bliver bedre til at klare deres hverdag og bryde de mønstre, de lever i. I Mælkebøtten vil vi gerne medvirke til at lave mønsterbrydere (Mælkebøttebørn), det vil sige børn, der på trods af en traumatisk opvækst, bryder de mønstre de kommer fra – tager uddannelser, stifter familie og får et værdigt liv. Mange børn er i dag overladt til sig selv og lever et fritidsliv på gaden. I Mælkebøtten forsøger vi at give børnene positive livsværdier som et alternativ til gadenormerne.

Målgruppe

Alle børn fra 0-17 år er velkomne i huset, og der er forskellige tilbud om aktiviteter, som mange benytter sig af. I Mælkebøtten kommer både ressourcestærke og svage børn, og i dagtimerne må der i alt være 50 børn. Den primære målgruppe ligger fra 5-6 år og op til 12-14 år. Desuden har de børn, der på grund af druk og fest i hjemmet oftest er henvist til gaden nu fået et fristed, hvor de kan søge hen, få et måltid mad, og der er mulighed for, at 9 børn, efter aftale med socialforvaltningen i Kommunerafik Sermersooq, kan overnatte.

Metode

Mælkebøtten er en ny type institutionen, der arbejder ud fra helhedsprincippet. Vi kombinerer kreative fritidsaktiviteter i forskellige værksteder med et krisecenter for børn, hvor der er hjælp at hente hele døgnet. Selv om der i huset både er et værested og et døgnafsnit, så drives Mælkebøtten som en helhed og er ikke opdelt i to adskilte institutioner. Tværtimod kombineres de to enheder. De børn, der bor i Mælkebøtten, indgår på lige fod med de børn, der benytter værestedet, så de ikke føler sig anderledes. Og de børn, der bruger Mælkebøtten som værested, indgår i arbejdet på lige fod med de børn, der bor i Mælkebøtten, da mange af disse børn også har brug for voksenkontakt og omsorg.

Vi samarbejder med velfærdsforvaltningen i Kommunerafik Sermersooq, om at finde helhedsløsninger for de børn, der på grund af sociale problemer i hjemmet anbringes i

Mælkebøtten. Heri inddrages barnets forældre og øvrige netværk. Efter endt ophold i Mælkebøtten sendes børnene videre til noget, der er bedre, end det de kom fra.

Nøgleordene i arbejdet på centret er dialog, gensidig menneskelig respekt og konfliktløsning – vi forsøger at lære børnene at bruge sproget frem for at slå – eksempelvis er mobning forbudt i Mælkebøtten, og der arbejdes meget med konfliktløsning blandt børnene for i Mælkebøtten skal der være plads til alle.

Mælkebøtten ønsker at skabe et indholdsrigt liv for børn og unge. Vi ønsker at give børnene nogle positive værdier som et alternativt til de negative værdier, de måske oplever andre steder. Vi vil udvikle deres selvværd og selvtillid ved at være sammen med dem på en positiv måde og finde deres ressourcer, som de anerkendes for og opmuntres til at styrke. De skal opleve glæden ved positivt at være sammen med andre.

Struktur og organisation

Initiativtagerne til Mælkebøtten er Red Barnet, Lions Club i Nuuk, Nuuk Rotary Klub og Grønlands Arbejdsgiverforening. Mælkebøtten er etableret som en selvejende institution med en bestyrelse bestående af en repræsentant fra de 4 initiativtageres organisationer. Desuden har Kommunerafik Sermersooq et medlem i bestyrelsen som tilforordnet. Bestyrelsen holder møde minimum 4 gange årligt. Medlemmerne deltager aktivt i den fortsatte udviklingen og implementering af Mælkebøtten og medvirker til at sikre det økonomiske grundlag.

Institutionen er p.t. normeret til 11 medarbejdere på fuld tid fordelt på en forstander, en souschef, en afdelingsleder, en administrativ medarbejder og 7 medarbejdere. Dog planlægges der efter at udvide normeringen med en medarbejder mere. Derudover er der tilknyttet 5 vikarer og 4 frivillige. Alle der ansættes i Mælkebøtten eller er frivillige skal aflevere en ren straffeattest.

Indhold i huset

Indholdet i huset tager højde for de særlige behov (nærhed, omsorg, struktur, forudsigelighed, troværdighed, tillid, at kunne lytte), som omsorgssvigtede børn og unge har, men også ressourcestærke børn og unge kommer i huset. Der er plads til både glæde og livsudfoldelse men også tid til stille stunder, omsorg og eftertænkning, og huset er kendetegnet ved et aktivitetscenter, hvor der er plads til alle. Her er der voksne, der er til at stole på, voksne der er nærværende både fysisk og psykisk, og som har tid til både at snakke, lytte og have det sjovt.

I de år der er gået, er det tydeligt, at mange af de børn og unge, der tidligere levede et liv på gaden, men nu benytter sig af tilbudene i Mælkebøtten har fået det bedre – de er mere rolige og tillidsfulde over for personalet i Mælkebøtten, og især de udsatte børn betragter Mælkebøtten som deres fristed og oase i en problematisk hverdag.

Døgnafdelingen

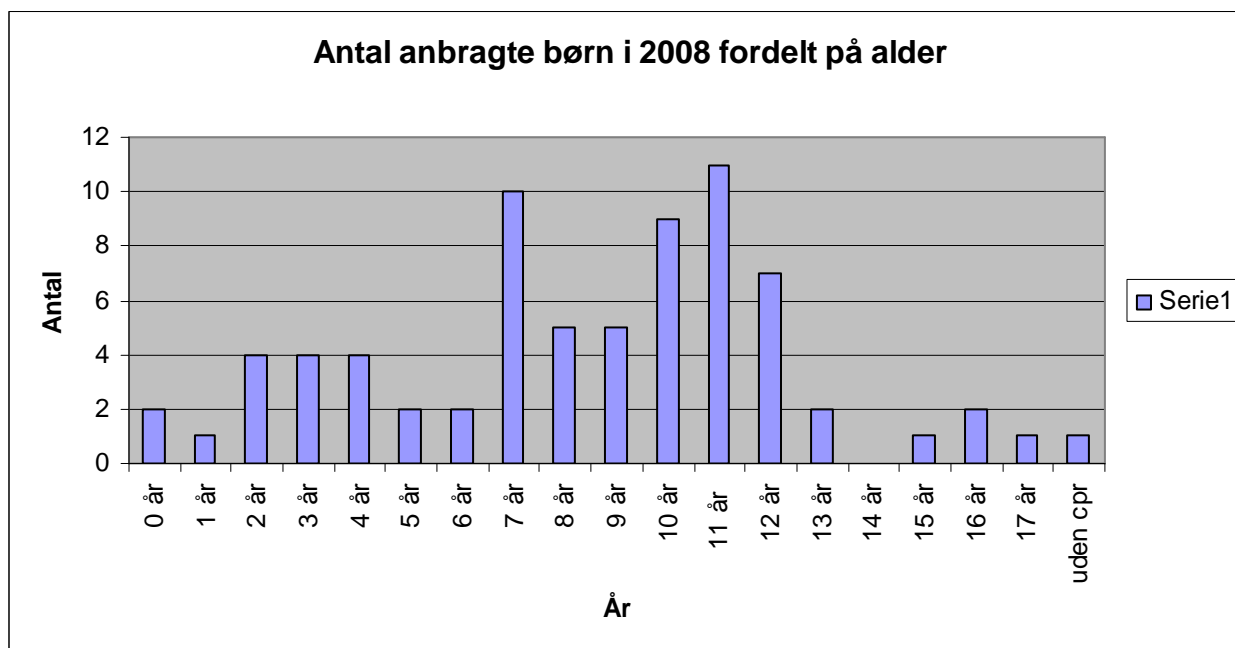
Mælkebøtten er et hus på 510 m² fordelt på to etager. På 1. salen er døgnafdelingen etableret. Denne er indrettet med køkken-alrum, stue, overnatningsværelser og kontorer. Døgnafdelingen med plads til 9 overnattende børn, er den mere rolige del i huset, hvor der er fysiske rammer, der minder om almindelige hjemlige forhold. De børn, der bor i Mælkebøtten, er anbragt af socialforvaltningen i Kommunerafik Sermersooq, og

størsteparten som følge af omsorgssvigt i hjemmet. Vi har også børn i aflastning fra plejefamilier. Nogle af børnene anbringes med henblik på social udredning. Det vil sige, at vi samarbejder med barnets netværk, skole, fritidshjem, forældre og socialforvaltning, om at finde den bedste helhedsløsning for barnets fremtid. Mælkebøtten og velfærdsforvaltningen i Kommunerafik Sermersooq har et godt og konstruktivt samarbejde, der bl.a. indebærer møde hver 4. uge omkring social udredning, handleplaner som indgår i de helhedsløsninger, der arbejdes på at etablere for det enkelte barn og dets familie, og det er lykkedes at give mange børn en bedre tilværelse.

I 2007 havde vi i alt 96 anbringelser fordelt på 62 forskellige børn (35 drenge og 27 piger) Ud af de 62 børn er der 16 gengangere, det vil sige børn, der har været indskrevet mere end een gang i Mælkebøtten. I 2008 havde vi 76 anbringelser fordelt på 72 børn, (38 drenge og 34 piger), det vil sige, 4 børn var gengangere.

Vi har børn, der bor i Mælkebøtten nogle få dage, og vi har børn, der opholder sig i udredningsperioden, der typisk varer 3 måneder. Den gennemsnitlige anbringelsestid i 2007 var 30 dage og i 2008 var den 28 dage. Vi har også børn, som efter den social udredning evt. ikke kan sendes hjem, som bliver i Mælkebøtten længere tid end nødvendigt, da der mangler anbringelsessteder. I 2007 havde vi 20 børn anbragt til social udredning, og i 2008 var 21 børn anbragt til social udredning og heraf er 5 børn stadig under social udredning. Størsteparten af børnene bliver enten hjemgivet eller anbragt på en døgninstitution.

Tabel 1 Antal anbragte børn i 2008 fordelt på alder

Værkstederne

I stueetagen indeholder huset en ungdomscafé, internetcafé, kreative værksteder, hvor der eksempelvis arbejdes med cykler, træ, og der er tilbud om aktiviteter som tegning, perlearbejde, smykkefremstilling og syning. Derudover er der en stor sal, der bruges til motion, teater og drama. I Nuuk er mange børn overladt til sig selv uden ret megen voksenkontakt, og lever et fritidsliv på gaden. Mange af disse børn deltager ikke i

fritidsaktiviteter, og de har nu fået et sted, hvor de kan komme og få de kreative stimuli, som de ellers ikke vil få. Mælkebøtten giver børnene gode kreative oplevelser i værkstederne. Her er der mulighed for, at børnene kan udfolde sig efter evne og udviklingstrin. Vi møder børnene, hvor de er og hjælpe dem på vej til at udvikle og udfolde deres kreative evner og fantasi.

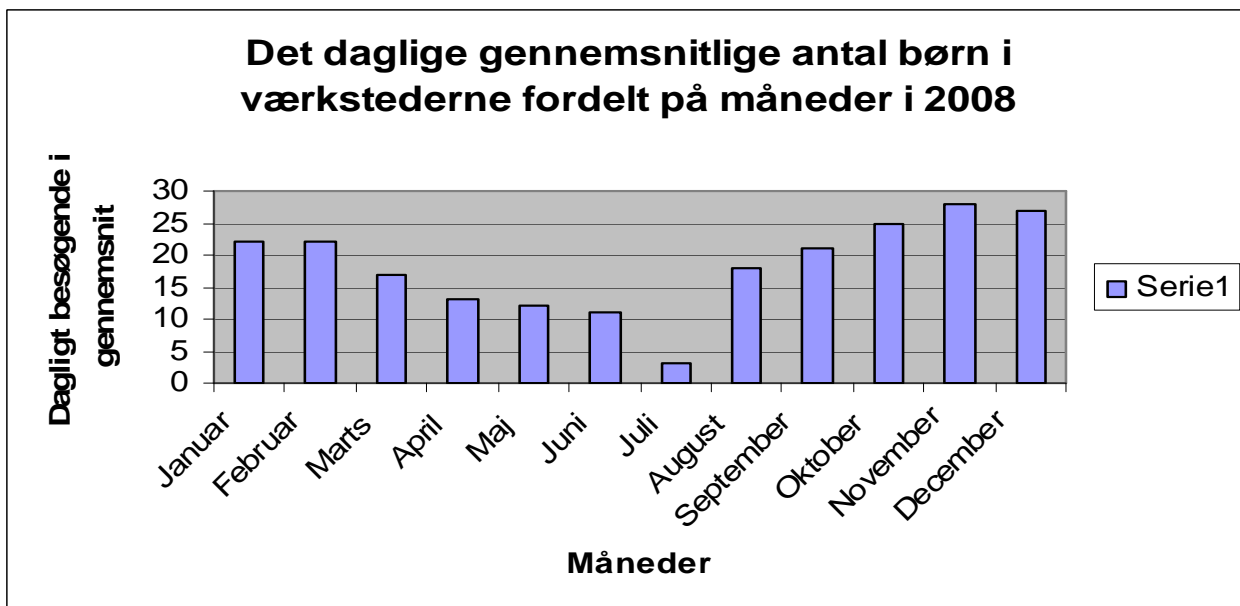
- **Børnemøder**

Ud over de kreative aktiviteter afholdes der børnemøder med forskellige temaer, hvor børnene inddrages i beslutninger om aktiviteter i huset, så de derved lærer, at de også har ret til at have en mening og opleve, at de er nødvendige i processen med udvikling af huset. Vi forsøger at lære børnene om de demokratiske spilleregler, at også børn har rettigheder, og der er voksne, der tager dem alvorligt. Børnenes temamøder afholdes også i samarbejde med Nuuk Politi og forebyggelseskonsulenterne i Kommunerafik Sermersooq - bl.a. for at forebygge kriminalitet, tobaksrygning, hashrygning og snifning blandt børn og unge.

- **Besøgstal**

De kreative værksteder er åbent fra kl. 14.00 – 21.00. Det er meget svingende, hvor mange børn der benytter sig af tilbuddene i de kreative værksteder. Nogle dage er der 30 til 40 børn på besøg, og andre dage ligger tallet på under 10. I 2007 blev Mælkebøtten værksteder besøgt af gennemsnitligt 21 børn pr. dag. I disse tal indgår også eventuelle gengangere. I 2008 har der i gennemsnit været 21 børn pr. dag, der benyttede værkstederne. I opgørelsen for 2008 indgår ingen gengangere, så der er reelt tale om en stigning sammenlignet med året før.

Tabel 2 Det daglige gennemsnitlige antal børn i værkstederne fordelt på måneder

- **Behov for varm mad hver dag**

I begyndelsen serverede vi varm mad i weekender og i højtider. Men vi har erfaret, at mange af de børn, der bruger værestedet, i perioder sulter, mangler rent tøj og mangler hjælp til personlig hygiejne. Derfor indførte vi ret hurtigt, at der hver dag serveres varm mad, hvor det både er de anbragte børn, og de børn, der benytter værestedet, der har behov for et måltid mad, der spiser med. Børnene skal ringe hjem til forældrene for at få accept til at spise med i Mælkebøtten. De børn, der får mad derhjemme, kan ikke spise i Mælkebøtten.

Evaluering

Med udgangspunkt i 3 års erfaring som socialt forsøgsprojekt er der gennemført en evaluering af processen med udviklingen af Mælkebøtten og resultatet af arbejdet. Heri indgår en analyse og refleksioner over udviklingen og det erfaringsgrundlag, der er dannet samt en vurdering af om målene er opnået, og hvilken effekt tilbuddet har afstedkommet. Bidragene til evalueringen er indhentet hos bestyrelsen for Mælkebøtten, interview af ledelsen og medarbejderne i Mælkebøtten, interview af sagsbehandlere og afdelingsledelsen i socialforvaltningen i Kommunerafik Sermersooq samt børnenes besvarelser af spørgeskemaer, om hvad de mener om Mælkebøtten – hvad der er godt, og hvad der ikke er godt. Jimmie Gade Nielsen, socialchef i Bikubenfonden, har stået for faglig rådgivning og metodeudvikling. Han har ligeledes gennemført de forskellige interviews og har efterfølgende gennemgået materialet og grundlaget for evalueringen. Forstander Kirsten Ørgaard, Mælkebøtten, er forfatter til evalueringen. Evalueringen kan fås ved henvendelse til Mælkebøtten, +299 314114 eller på www.mb.gl

- **Alle værdsætter Mælkebøtten**

Det er kendetegnende ved interviewene vedrørende Mælkebøtten med både velfærdsforvaltningen i Kommunerafik Sermersooq, personalet og børnene, at alle værdsætter Mælkebøtten og dens funktion.

- **Bedre arbejdsvilkår for socialrådgiverne**

Udviklingsforvaltningen har fået et nyt fritidstilbud til børn og unge, der også har åbent i week-ender. Velfærdsforvaltningen har fået en institution, hvor de kan anbringe børn akut hele døgnet, hvilket har forbedret deres arbejdsvilkår og sagsbehandling, så de har ro til at finde de bedste løsninger for det enkelte barn, hvilket på sigt giver den største sociale effekt. Socialrådgiverne giver også udtryk for, at de oplever Mælkebøtten som let tilgængelig, og at en af styrkerne ligger i, at Mælkebøtten forsøger at finde løsninger sammen med socialforvaltningen. Der er børnevenligt, der er en god stemning, og der er altid aktiviteter, hvor formålet er at skabe succeser for børnene, så de får selvtillid og selvværd. Socialrådgiverne giver også udtryk for, at en anden styrke er, at medarbejderne i Mælkebøtten anerkender børnene, og at søskende kan anbringes der samlet. Socialrådgiverne anser personalet for fagligt kompetent, og Mælkebøttens styrke er også, at medarbejderne medvirker til, at barnet får en bedre tilværelse end den, som barnet kom fra.

- **Glæde ved arbejdet**

Personalet tilkendegiver glæde ved at arbejde i Mælkebøtten ved at gøre livet lettere for børnene, selv om det også kan være en følelsesmæssig belastning at være vidne til mange børns manglende trivsel som følge af omsorgssvigt. Under hele forløbet er

institutionen udviklet, forandret og tilpasset de eksisterende behov for at kunne tilbyde børnene et fristed. Dette har også afspejlet sig i personalegruppen, der aktivt medvirker i denne proces, hvor de observerer, reflekterer og synliggør effekten. Det er lykkedes at udvikle et medarbejderteam, der er kendetegnet ved faglig kvalitet i deres arbejde og høj ansvarlighed, og der er skabt et godt arbejdsmiljø til gavn for hele huset.

Fra begyndelsen har det været hensigten at skabe et tværfagligt medarbejderteam, hvorfor vi ikke har lagt os fast på, at det kun skal være pædagoger, der ansættes i Mælkebøtten. Der har været lagt vægt på, at medarbejderen har en relevant faglig uddannelse og erfaring i arbejdet med børn og unge uden at sætte fag på.

Medarbejderteamet har bl.a. bestået af pædagoger, folkeskolelærer, politibetjente, social- og sundhedsassistenter, anstaltsbetjente, socialrådgivere, lærerstuderende og psykologstuderende samt nogle få ufaglærte. Forstanderen er psykolog. Det har efterfølgende også vist sig, at tværfagligheden er en styrke i vores arbejde med børnene, da vi derved får flere faglige vinkler frem, når eksempelvis et barn skal observeres med henblik på at få igangsat den rette indsats. Personalegruppen giver udtryk for vigtigheden i at have et kollegialt tæt samarbejde præget af åbenhed og tillid, og dette kombineret med faglig supervision fra psykolog er medvirkende til at finde ressourcerne til det fortsatte arbejde.

- **Børnenes mening om Mælkebøtten**

Både børn, der bruger de kreative værksteder, og børn der har boet i Mælkebøtten, har via spørgeskemaer givet udtryk for deres mening om Mælkebøtten, og besvarelsene er indgået i evalueringen. Generelt er alle børn glade for Mælkebøtten, og de aktiviteter der er mulighed for at medvirke i.

- **Lokal forankring**

Da Grønlands Arbejdsgiverforening i 2002 besluttede at tage et socialt ansvar og medvirke til at forbedre vilkårene for børn og unge i Nuuk, var der ingen, der vidste, at vi i dag ville stå med et velfungerende børnehus. Takket være udholdenhed hos initiativtagerne – Red Barnet, Nuuk Rotary Klub, Lions Club Nuuk og Grønlands Arbejdsgiverforening og en stor opbakning og støtte fra nær og fjern, lykkedes det at nå målet. Vi har samarbejdet på tværs af både faglige og politiske skel, og der er tale om et udviklingsprojekt, der har involveret en bred skare af fagfolk, Kommunerafik Sermersooq, Grønlands Hjemmestyre, organisationer, erhvervsfolk, fonde og borgere i Grønland og Danmark. Og det, der har været kendetegnet for udviklingen, er, at alle uanset tilhørsforhold VILLE dette her. Derfor kan vi konstatere, at budskabet med at tage et socialt ansvar og medvirke til at gøre noget ved problemerne har haft en positiv effekt. Måden at samarbejde på og udnytte alle gode kræfter har skabt resultater. Børnene har fået en oase og et fristed med omsorgsskabende voksne, der vil dem det godt. Og de udsatte børn har fået et sted, hvor de kan henvende sig for at få hjælp, når livet gør modstand. Mælkebøtten har fået skabt et bredt netværk til eksterne samarbejdspartnere, hvilket er en styrke både i forhold til selve udviklingen af Mælkebøtten men også i forhold til det fremtidige perspektiv, hvor det handler om fortsat at forebygge og behandle omsorgssvigt.

Økonomien er det sårbare punkt

Store som små donationer, gaver og materielle ting har været medvirkende til at skabe Mælkebøtten. Ud over den økonomiske støtte har vi også oplevet befolkningens opbakning i form af gaver, tøj, legetøj, bøger mv., der efter oprydning afleveres til genbrug

i Mælkebøtten. Økonomien har været det sårbare punkt, der altid har givet anledning til bekymring. Budgetlægningen sker dels ud fra kendte donationer og dels ud fra skønnede donationer, så vi ved aldrig, hvad året bringer af økonomisk fundament – og det er noget, man skal lære at leve med, hvis man vil lave udviklingsarbejde som Mælkebøtten. Vi skal ikke tjene på Mælkebøtten, men samtidig skal økonomien også hænge sammen – og det er heldigvis lykkedes indtil nu. Imidlertid er Mælkebøttens fremtidige økonomiske grundlag for 2009 endnu ikke sikret. Kommunerafik Sermersooq har mundtligt givet tilsagn om økonomisk støtte i 2009, men det er langt fra nok. Ud over et driftstilskud betales der en døgntakst for de børn, der anbringes i Mælkebøttens døgnafdeling. Departementet for Familier og sundhed er ansøgt om tilskud, men om vi tildeles midler, kender vi først resultatet af om 3-4 måneder.

Fremtiden

For at sikre Mælkebøttens fremtid håber vi på, at Grønlands Hjemmestyre og Kommunerfak Sermersooq på sigt vil indgå en fast driftsoverenskomst, der dækker Mælkebøttens årlige driftsudgifter. Der anvendes rigtig mange ressourcer på PR og fundraising for at få økonomien på plads. Såfremt at Mælkebøttens driftsøkonomi fremover bliver sikret, kan der frigøres ressourcer til udviklingsarbejde for udsatte børn og unge. Det har under hele forløbet været hensigten efterfølgende at medvirke i udvikling af væresteder på kysten. Generelt kan vi konstatere at formålet med Mælkebøtten er opfyldt og udviklingen er sket efter hensigten, så vi håber, at Mælkebøtten fortsat må eksisterer til gavn for børn og unge i Nuuk.